



Aartsbisdom Utrecht
Maliebaan 38-40 3581 CR Utrecht
Postbus 14019 3508 SB Utrecht
Telefoon 030 – 2361570
E-mail: aartsbisschop@aartsbisdom.nl



Aan de besturen van de parochies in het Aartsbisdom Utrecht
Aan de pastorale teams in de parochies in het Aartsbisdom Utrecht

Datum	Ons kenmerk	Onderwerp
12 maart 2014	AB	Kerksluiting

Geachte bestuursleden,
Geachte leden van de pastorale teams,

“Geloof in tijden van kerksluiting” is de titel van de brief die ik op 25 oktober 2013 naar u allen heb gestuurd met het verzoek er in de parochies zo breed mogelijk aandacht voor te vragen. Ik ben blij dat velen aan mijn verzoek gehoor hebben gegeven. Hierdoor hebben zij het mede mogelijk gemaakt dat parochianen er weet van hebben dat ondergetekende en de andere leden van de bisdomstaf zich zeer betrokken voelen bij het onderwerp van de kerksluiting, dat in vele parochies van ons aartsbisdom een pijnlijke realiteit is. “Het sluiten van het eigen kerkgebouw voelt als een amputatie, alsof het hart uit de geloofsgemeenschap wordt weggerukt,” zo schreef ik in mijn brief. “Soms ervaren gelovigen de kerksluiting als een vorm van huisuitzetting, zo laten ze weten: God komt in hun dorp of wijk op straat te staan en zij zelf ook. Kerksluiting is een rouwproces.”

Vanuit hun bestuurlijke en pastorale praktijk in verband met de procedure tot kerksluiting hebben diverse parochiebesturen en pastorale teams de bisdomstaf de volgende vraag voorgelegd: “Is het geoorloofd dat een kerkgebouw dat op grond van een besluit van het parochiebestuur niet meer voor reguliere liturgische vieringen op zon- en wekdagen wordt gebruikt, maar dat in afwachting van het moment van verkoop of herbestemming nog niet door de aartsbisschop aan de goddelijke eredienst onttrokken is, tot dat moment - weliswaar in zeer beperkte mate - toch nog beschikbaar blijft voor liturgische vieringen?”

Bij de beantwoording van deze vraag heeft de bisdomstaf zich er enerzijds rekenschap van gegeven dat het - zoals ik in mijn bovengenoemde brief ook heb geschreven - een pijnlijke en onontkoombare realiteit is dat geloofsgemeenschappen in ons aartsbisdom bij gebrek aan financiële middelen het hun zo vertrouwde kerkgebouw zullen moeten verlaten. Anderzijds zijn er nu al situaties – en die zullen in aantal toenemen - waarin het parochiebestuur formeel reeds heeft besloten om een kerkgebouw te sluiten (en aldus niet meer te gebruiken voor *reguliere* liturgische vieringen op zon- en wekdagen in de parochie), maar waarin er in de plaatselijke geloofsgemeenschap behoefte bestaat om dit kerkgebouw dan in ieder geval nog op *incidentele basis, dus beperkt*, te kunnen blijven gebruiken tot aan het moment van de onttrekking van het kerkgebouw aan de goddelijke eredienst met het oog op de verkoop of herbestemming van dit gebouw.

Alles afwegende wil de bisdomstaf u als parochiebestuur en pastoraal team in ieder geval de mogelijkheid geven om - binnen de hierna geformuleerde strikte voorwaarden - tegemoet te komen aan de bovengenoemde behoefte.

Praktisch betekent dit dat een kerkgebouw waarvan het parochiebestuur met het oog op de onttrekking ervan aan de goddelijke eredienst besloten heeft het niet meer te gebruiken voor de reguliere eredienst op zon- en weekdagen, toch nog – louter incidenteel en dus op beperkte basis - mag worden gebruikt voor bepaalde, hieronder limitatief opgesomde liturgische vieringen. Deze vieringen zijn dan nog mogelijk tot aan het moment van de onttrekking van het kerkgebouw aan de goddelijke eredienst met het oog op de verkoop of herbesteding van dit gebouw. Het betreft dan de volgende liturgische vieringen:

- een avondwake;
- een uitvaart;
- een huwelijksviering;
- een liturgische viering bij gelegenheid van een huwelijksjubileum;
- een schoolviering;
- een liturgische viering bij gelegenheid van het patroonsfeest van de geloofsgemeenschap;
- een liturgische viering bij gelegenheid van traditionele festiviteiten die eigen zijn aan de plaatselijke gemeenschap (bijv. een "schuttersmis").

Het is de verantwoordelijkheid van het parochiebestuur

- om - in goed overleg met het pastoraal team - voor de geloofsgemeenschappen die het aangaat binnen het hierboven gestelde kader nadere praktische afspraken te maken en deze afspraken tijdig aan de parochianen van deze geloofsgemeenschappen bekend te maken;
- om erop toe te zien dat in de praktijk aan de hierboven geformuleerde regeling strikt de hand wordt gehouden.

Het gaat hier om een regeling die een handreiking is aan het parochiebestuur, maar die natuurlijk in geen geval in de praktijk tot gevolg zal kunnen of mogen hebben dat het moment wordt uitgesteld waarop het kerkgebouw aan de goddelijke eredienst wordt onttrokken met het oog op de verkoop of herbesteding van dit gebouw.

Erop vertrouwend u voor de bestuurlijke en pastorale praktijk in uw parochies een instrument te hebben gegeven om - binnen de geschetste voorwaarden - tegemoet te komen aan een onder parochianen van zekere geloofsgemeenschappen levende behoefte, teken ik,

u een gezegende voortzetting van de Veertigdagentijd toewensend,


 + Willem Jacobus kardinaal Eijk
 Aartsbisschop van Utrecht